

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Бр. 01-266/1

30/12/1899. године

24.03.125.

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

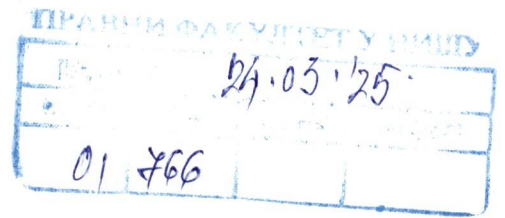
1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Утицај изборног система на структуру парламента и посланички мандат”, кандидата Николић Ђорђа, број досјеа М007/22-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 30/12/1899. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.

2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.

3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.

4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Катедри за јавноправне науке

Катедра за јавноправне науке предложила је, сходно чл. 34 Правилника о мастер академским студијама Правног факултета у Нишу, Комисију за оцену и одбрану мастер рада под називом „Утицај изборног система на структуру парламента и посланички мандат“, кандидата Ђорђа Николића, студента Мастер академских студија бр. инд. М007/22-О. Одлуком Декана Правног факултета бр. 01-746 од 19.03.2025. године образована је Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада у саставу:

1. проф. др Ирена Пејић, редовни професор Правног факултета у Нишу, председник Комисије и ментор,
2. проф. др Дејан Вучетић, редовни професор Правног факултета у Нишу, члан и
3. проф. др Маја Настић, редовни професор Правног факултета у Нишу, члан.

Комисија након детаљног прегледа мастер рада Катедри за јавноправне науке подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом „Утицај изборног система на структуру парламента и посланички мандат“ који је израдио Ђорђе Николић, студент Мастер академских студија, написан је на 74 странице компјутерски обрађеног текста, са 162 напомене у фус нотама. Библиографију рада чине књиге, монографије, научни радови (56 извора, од тога 7 извора на страним језицима), као и друга истраживачка грађа која обухвата интернет изворе и изворе позитивног права (правни прописи, одлуке Уставног суда РС, подаци са интернет страница), укупно 28 извора.

Структура мастер рада, поред увода и закључних разматрања, садржи три дела и то: 1) Теоријски оквир; 2) Упоредни примери и пракса парламентарних система у Европи; 3) Избори и парламентарни мандат у Србији.

У уводном делу мастер рада кандидат је изложио предмет и циљ рада, основну структуру рада и поставио основну и помоћне хипотезе. Кандидат је пошао од хипотезе да

пропорционални избори стварају политичку композицију парламента која одражава на аутентичан начин структуру бирачког тела јер овај изборни систем не доводи до изразите надпредстављености великих политичких странака. Помоћне хипотезе су следеће: пропорционални избори стварају слабу везу и одговорност изабраних представника према грађанима; слободан посланички мандат као израз народне суверености је подложен злоупотребама које доводе до различитих аномалија, као и да се слободан мандат не може заменити бољим обликом, али се додатним нормирањем могу сузбити аномалије.

У првом делу рада, који следи после уводних разматрања, под називом „Теоријски оквир“, разматрају се општа теоријска питања о начелу народне суверености, парламентарном систему власти, утицају изборног система на структуру парламента, правној природи посланичког мандата, као и о појму и структури парламентарних група.

У другом делу рада под називом „Упоредни примери и пракса парламентарних система у Европи“ анализирани су примери из одабраних упоредних система, као што су Доњи дом Парламента Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске, Национално веће аустријског Парламента, Дом посланика италијанског Парламента. У свим одабраним случајевима ради се о дводомним парламентима у којима је анализирана ситуација у доњем дому који се бира непосредно од стране грађана, као општеномодно представништво.

Трећи део, под називом „Избори и парламентарни мандат у Србији“, је посвећен националном праву Републике Србије, почев од развоја парламентаризма у Србији, преко анализе избора за Народну скупштину Републике до разматрања начела слободног посланичког мандата у Србији. Посебан акценат стављен је на унутрашњу структуру Народне скупштине и посланичке групе које су формиране од осме до једанаесте легислатуре (2008-2020). Истраживачки део рада бави се утицајем изборног система на унутрашњу организацију посланичких група, као и промене које се дешавају током једне легислатуре, а све из перспективе последица које оне изазивају у односу на уставом гарантовано начело слободног посланичког мандата.

У закључним разматрањима изложени су финални закључци кандидата о утицају изборног система на структуру парламента и парламентарни мандат, са аргументацијом у вези главне хипотезе. Примена пропорционалног изборног система са великим изборним јединицама или са једном изборном јединицом, као у Србији, доводи до удаљавања бирача од изабраних представника. Као последица јавља се аномалија слободног посланичког мандата јер посланици не развијају однос према бирачима, већ искључиво према политичкој партији. Изборна воља грађана доводи се у питање када посланици на темељу слободног мандата напусте своју изборну листу, односно политичку партију и пређу у другу посланичку групу или формирају потпуно нову политичку странку током једне легислатуре, што у крајњем доводи у питање и уставно начело народне суверености.

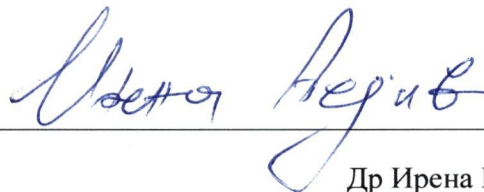
Закључак и предлог

Након детаљног разматрања мастер рада под називом „Утицај изборног система на структуру парламента и посланички мандат“, који је израдио Ђорђе Николић студент Мастер академских студија, Комисија сматра да наведени рад представља резултат самосталног научног и истраживачког рада кандидата. Кандидат је успешно одговорио постављеном циљу истраживања користећи референтну литературу и адекватну методологију приликом анализе изборног система и његовог утицаја на парламентарну структуру и слободан посланички мандат, како у националном систему Републике Србије, тако и приликом компаративне анализе одабраних европских скупштина.

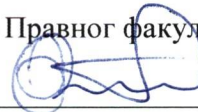
Узимајући у обзир да су испуњени услови предвиђени Правилником о мастер академским студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад под називом „Утицај изборног система на структуру парламента и посланички мандат“, подобан за јавну одбрану, те предлаже Катедри за јавноправне науке да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 24.03.2025. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Ирена Пејић,
редовни професор Правног факултета у Нишу

Др Дејан Вучетић,
редовни професор Правног факултета у Нишу

Др Маја Настић
редовни професор Правног факултета у Нишу